

Universiteiten
van Nederland }

Tweede Kamer
Vaste Kamercommissie SZW
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Houttuinlaan 6
3447 GM Woerden
Postbus 2051
3440 DB Woerden

Woerden,
25 maart 2022

Ons kenmerk:
2022-1380575259-1444

Doorkiesnummer:
0348 - 75 35 57

Onderwerp: Debat inburgering en integratie 30 maart 2022

T: 0348 - 75 35 00

F: 0348 - 75 35 01

E: info@mбораad.nl

www.mбораad.nl

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie SZW,

Op 30 maart voert u met elkaar het commissiedebat Inburgering en Integratie. De MBO Raad, UAF, Vereniging Hogescholen en Universiteiten van Nederland brengen graag twee onderwerpen bij u onder de aandacht die randvoorwaardelijk zijn voor de succesvolle integratie van inburgeringsplichtigen¹. Het eerste onderwerp betreft de onderwijsroute, het andere onderwerp gaat over jongeren, vaak vanuit de Internationale Schakelklas (ISK), die taalniveau B1 niet kunnen halen.

Het belang van een beroepskwalificatie voor jonge vluchtelingen

De MBO Raad, UAF, Vereniging Hogescholen en Universiteiten van Nederland vinden dat alle jonge vluchtelingen de kans moeten krijgen om een Nederlandse (beroeps)kwalificatie te halen. Daarmee kunnen ze veel eerder op eigen benen staan, een zinvol bestaan opbouwen en bijdragen aan de samenleving. Wij lezen deze visie ook terug in het coalitieakkoord waarin voor het mbo de rol bij de inburgering expliciet wordt benoemd.

Staatssecretaris en Kamer willen meerjarige financiële zekerheid voor de onderwijsroute

Een goede aanpak om een (beroeps)kwalificatie te halen is via de onderwijsroute: een doorlopende route van én inburgeringsonderwijs én vervolgens goed voorbereid instromen in een passende beroepsopleiding of in het hoger onderwijs. Helaas dreigt de onderwijsroute, ondanks grote steun vanuit Kamer, Rijk, gemeenten en onderwijsinstellingen, niet van de grond te komen.

¹ vooral jongeren tussen de 18 en 27 jaar, maar ook ouder, omdat de Onderwijsroute geen leeftijdsgrens kent.

Het opzetten van een onderwijsroute vraagt een forse voorbereiding van het onderwijs, die onderwijsinstellingen alleen kunnen doen als zij duurzame afspraken kunnen maken met gemeenten. De staatssecretaris van SZW zag de noodzaak hiervan en zegde in het najaar van 2021 toe dat er uiterlijk dit voorjaar duidelijkheid zou komen over het meerjarige budgettaire kader van de onderwijsroute om de continuïteit ervan te borgen. Ook uw Kamer riep hiertoe middels een motie op.

Nog geen helderheid voor gemeenten en onderwijsinstellingen

Helaas is er tot op heden nog geen helderheid over het benodigde budget voor gemeenten om de onderwijsroute ook na 2022 te kunnen betalen en dus duurzame afspraken te maken met onderwijsinstellingen. Deze helderheid is urgent omdat gemeenten en onderwijsinstellingen op dit moment in gesprek zijn over de inkoop van de onderwijsroute. Zekerheid voor een periode van 1 jaar is, in ieder geval voor roc's, echt onvoldoende basis om de bestaande infrastructuur in stand te houden. Zeker gezien het feit dat onderwijsinstellingen voor de onderwijsroute geen financiële risico's mogen nemen. Blijven de harde financiële toezeggingen nog langer uit, dan lopen de gesprekken tussen gemeenten en onderwijsinstellingen alsnog stuk en zijn er onderwijsinstellingen die hun infrastructuur moeten afbouwen. Er ontstaat dan dus geen landelijk dekkend aanbod van de onderwijsroute. Dat is in de eerste plaats een aderlating voor de vluchtelingen die baat hebben bij zo'n aanbod. Het heeft daarnaast ook directe impact op onze samenleving als beroepsonderwijs en hoger onderwijs voor vluchtelingen onvoldoende van de grond komt: het werkt ongelijkheid in de hand en kost de gemeenschap op termijn waarschijnlijk meer dan aan investeringen nodig is.

Vraag aan u: roep de minister op tot toekennen middelen voor tenminste komende 3 jaar

We vragen u om de minister op te roepen om met spoed de extra benodigde middelen, zoals berekend in het AEF rapport voor tenminste 3 jaar toe te zeggen. Hiermee overbruggen we de periode tot het moment dat de onderwijsroute een wettelijke taak wordt en ontstaat ruimte om de financiële en juridische consequenties hiervan, met alle betrokken partijen zorgvuldig uit te werken.

Pleit voor een gegarandeerde doorlopende leerlijn voor jongeren uit ISK

Niet alle statushouders kunnen binnen 3 jaar taalniveau B1 halen. Tot de invoering van de nieuwe wet Inburgering per 1 januari 2022 konden ook deze jongeren vanuit de Internationale Schakelklas (ISK) doorstromen naar de Entree-opleiding mbo. Daar hadden ze vaak de mogelijkheid om zogenaamde geïntegreerde trajecten te volgen; zeer succesvolle trajecten waarin mbo-onderwijs wordt gecombineerd met inburgering.

Dankzij een combinatie van de Entree-opleiding mbo en extra taallessen vanuit de inburgering haalden deze jonge statushouders hun diploma en konden ze eventueel doorstromen naar niveau 2. Deze trajecten zijn ook binnen de nieuwe wet inburgering mogelijk, maar ze zijn minder vanzelfsprekend geworden. Dat komt door twee belemmeringen. Ten eerste moet de gemeente expliciet toestemming geven als een jongere wil doorstromen van ISK naar een Entree-opleiding mbo. Om dit goed te laten verlopen is afstemming nodig tussen gemeente en onderwijs. Dit wordt bemoeilijkt omdat er geen gegevens mogen worden gedeeld.

Een tweede belemmering is de zogenaamde B1-route die onderdeel is van het combinatietraject. Veel gemeenten hebben deze niet aan een roc gegund. Combineren wordt hierdoor

veel lastiger, omdat lang niet elke ingekochte B1-route zich leent voor een combinatie met een Entree-opleiding

Vraag aan u: pleit bij de minister voor meer samenwerkingsmogelijkheden gemeenten- onderwijsinstellingen

Het belang voor jonge inburgeringsplichtigen van het kunnen halen van een (beroeps)kwalificatie moet voorop staan. Een laagdrempelig toegankelijke doorlopende leerlijn van ISK naar mbo is hiervoor van essentieel belang. We vragen u daarom om te pleiten voor meer mogelijkheden voor gemeenten en onderwijsinstellingen (ISK en mbo) om samen een doorlopende leerlijn te ontwerpen voor deze doelgroep. Wettelijke mogelijkheden om gegevens te delen zijn hiervoor een eerste randvoorwaarde. Daarnaast hebben veel jongeren de extra taalondersteuning echt nodig tijdens hun Entree-opleiding mbo. Wanneer een geïntegreerd traject niet mogelijk is, zou gezocht moeten worden naar andere manieren om dit extra taalonderwijs mogelijk te maken.

Tot slot

Door de onverwachte Oekraïense vluchtelingenstroom neemt het belang van een goede publieke infrastructuur voor onderwijs voor nieuwkomers alleen maar toe. Ook voor vluchtelingen die niet hoeven inburgeren is het van het grootste belang dat ze snel en goed bijvoorbeeld taal kunnen leren en wegwijs raken in onze samenleving.

We hebben met herkenbaar en goed toegankelijk inburgerings-, beroeps- en hoger onderwijs ook zorg te dragen voor nieuwkomers die hier al zijn of gaan komen uit andere landen dan Oekraïne. In het coalitieakkoord verwijst het kabinet specifiek voor de roc's daarnaar: de regering wil de positie van regionale opleidingscentra onder meer op dit punt versterken. Laten we daar dan niet mee wachten, de actualiteit vereist gewoon doorpakken, nu. Daarom doen we een dringend beroep op u: help de mbo-onderwijsinstellingen om dit onderwijs als publieke voorziening overeind te houden.

Wij wensen u een constructief debat en zijn uiteraard bereid om onze brief nader toe te lichten.

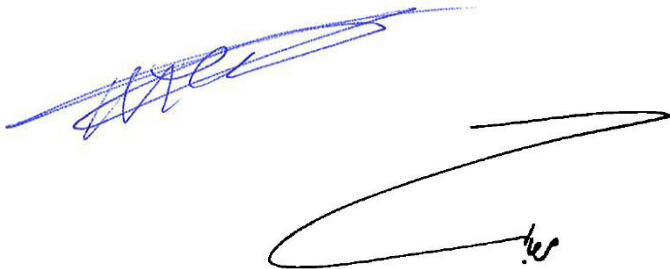
Met vriendelijke groet,

MBO Raad

UAF

Vereniging
Hogescholen

Universiteiten van
Nederland

Adnan Tekin
Voorzitter MBO Raad

Mardjan Seighali
Directeur UAF

Maurice Limmen
Voorzitter Vereniging
Hogescholen

Babs van den Bergh
Directeur Universiteiten
van Nederland

